

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendők. —

TARTALOM: A közös dohánymonopólium. — A török dohány. — Vegyes hírek.

Közös dohánymonopólium.

A közös hadsereg mellett, mely a monarchiában még mindig fennáll, a közös dohányegyedáruság legkevésbé sem volna csodának tekinthető. Némely tekintetben még ez utóbbi könnyebben érthető volna az előbbinél, mert nem ritka dolog, hogy egy üzleti vállalkozásnál két vagy több tulajdonosa van. Ami azonban a politikai szempontot illeti . . . erről mi nem kívánunk beszélni.

Tudvalevőleg közös dohányegyedáruságról már negyven év óta nincsen szó. Mindkét önálló dohányegyedáruság gyártmányai ugyan teljesen egyforma névvel bírnak, teljesen ugyanazon árakon árusítatnak, teljesen azonos a csomagolásuk és — ez az tulajdonképpen, ami bennünket e cikkünk megírására indított — egyforma jutalék mellett kapják az elárusítók e gyártmányokat.

A fajok, nevek, csomagolás stb. stb. teljes azonossága meg nem szüntethető, mert Magyarország és Ausztria között vámsorompók nincsenek és ennél fogva az oly üzleti verseny, mely ezáltal a két dohánymonopólium közt keletkezne, a fennálló körülmények közt meg nem engedhető. Természetesen az két dohánymonopolium által nyújtott minőségben sem szabad különbségnek lenni, mert különben tág tere nyílna a visszaéléseknek. Eddig a pontig tehát a két monopólium a egységes eljárása igen jól érthető. Egyéb közös manipulációktól, amelyeknek ugyan semmi közük sincs a közös érdekhez, most elte-

kintünk, jöllehet ezek a ténykedések hazánknak károkat okoznak és a magyar dohányegyedáruság önálló vezetését befolyásolják. A bebizonyíthatóan káros befolyások egész sorát sorolhatnók fel, melyek mind a „közös“ tanácskozás és az „egységes“ cselekvés eredményei, ha az volna lapunk tendenciája, hogy a két dohánymonopólium közt fennálló vonatkozások megzavarását idézzük elő. Azonban ilyen intenció nem vezet bennünket. Ellenkezőleg. Mi igen szívesen látnók, ha a két testvérmonopólium egymást barátilag támogatná, ami alatt mi nemcsak a gyártást és elárusítást, hanem a nyersáruk bevásárlását, t. i. a magyar nyersdohányt illetőleg értjük. Azonban amit a cikkünk szerény keretei közt szóba akarunk hozni, az az elárusítási provízió, amelyet úgy az osztrák, mint a magyar dohánymonopolium egyforma összegekben fizet ki az elárusítóknak.

Konstatáljuk, hogy az üzleti viszonyok Ausztriában egészen mások, mint minálunk. Ausztriában minden kisárusnak trafikja után valami tiszta jövedelmet kell felmutatnia bármily csekély is ez. Nálunk nem ez az eset áll fenn, nálunk ezrek tengődnek és ezerszámra vannak olyanok, akiknek egyáltalán semmi jövedelmük nincsen. Ausztriába csaknem minden kistrafikosnak van valami nyugdíja, vagy valami jövedelme valamilyen más foglalkozásából. Nálunk olyan emberek foglalkoznak az elárusítással, akik ezáltal saját üzletükkel fel akarnak hagyni vagy akik kizárólag üzletük jövedelméből kénytelenek, noha nem is tudnak, meg-

élni. Ausztriában a trafikok száma korlátozva van, nálunk pedig annyi engedélyt osztogatnak, amennyit csak maga a közönség kíván.

És ha Ausztriában a trafikosok elárusítási provízióját több mint egy félévszázad óta nem is emelték fel, úgy a hatóság egyuttal arról is gondoskodik, hogy a trafikosnak ne kelljen teljesen ingyen dolgoznia. A hatóság tudja, tudnia kell, hogy a trafikos mennyit keres, ellenben nálunk ilyen dolgokra nem kíváncsi. Az adókievetőbizottságok elé kerül ugyan három-három évenként egy kimutatás, melyből az tűnik ki, hogy a trafikos mennyi árut adott el, de nem az, hogy mennyit keresett rajta. Ezt az adóhivatal mondja meg neki, amikor teljesen önkényes számításokat tesz, és a jövedelmet teljesen önkényesen állapítja meg. Mődunkban állna bebizonyítani, hogy minden dohányárus, súlyosabban van megadóztatva, mint amennyit a törvény kiszab. Épen így áll a dolog hazánkban az u. n. „bérrel“, amelyet Ausztriában szintén csak a viszonyokhoz mérten, előzetes nyomozás alapján, amely kideríti, hogy a trafikos keres-e valamit a tőzsdén, vetnek ki. Nálunk vannak trafikosok, akik 3—400 korona bért fizetnek és egy krajcárt sem keresnek az üzletükön. Miből élnek? Ez megint más kérdés. Hazánkban hűségesen utánózták az elárusítókra nézve hátrányos rendelkezéseket, de megfeledeztek arról, hogy ott némely intézkedések ott a trafikosok javára szolgálnak, míg nálunk az iránt minden érzék hiányzik.

És ezért nem vagyunk mi hivei, e tekintetben, az osztrák dohányegyedárusággal való közösségnek. Egészen bizonyosak vagyunk arról, hogy a trafikosok elárusítási jutaléka egészen más összegű volna, ha ez nem lenne szintúgy „közös ügy“, mint a dohánygyártmányok árai egyáltalán. Egyszerűen nem gondolnak arra, hogy nálunk is vannak emberek, akik az áruk eladásából élni akarnak. Ugy kalkulálnak, hogy nálunk is meg kell elégedniök a trafikosoknak a kevéssel, mint pályatársaiknak Ausztriában, de nem veszik figyelembe, hogy a trafikosoknak ugyan ott sincs valami rózsás helyzetük, de mindenestre olyan hatósággal van dolguk, amely a sorsukat a szívéen hordja, s gyakran siet segítségükre, amit sajnos a mi hatóságainkról el nem mondhatunk.

A török dohány.

A dohánytermesztésnek az európai Törökországban mintegy száz éves multja van, azonban csak az utolsó harminc év alatt vett oly nagy arányu lendületet.

Dohányt eredetileg csak Xanthiban és Drama néhány falujában termesztettek, manapság Drama szandzsákság és Xanthi kizárólag dohányültetéssel foglalkoznak; azonkívül Serres szandzsákságban is több helyen, továbbá az adrianopolii vilajetekben, Salonikiben és végül Kossovo vilajetben (Üszküb és vidéke) is. A török dohányok két főcsoportra oszlanak u. m. basma és basi-bagli. Az előbbi a tulajdonképeni török dohány, amelyek az egész világon gyártott fajtoktól abban különböznek, hogy levelei nyeletlenek, míg a basi-bagli leveleinek van nyelük. Az európai Törökország egyes vidékein termesztett évi mennyiség körülbelül 12 millió klg.-ot tesz. Az aratás júliusban veszi kezdetét. A levelek akkor érettek, ha a szélük sárgulni kezd és lapjukon sárga foltok mutatkoznak. Legelőször a két legalsó érett levelet (dib) szakítják le, melyek hitvány minőségűek és eldobják. Néhány nappal később az ezután következő felsőbb leveleket (dib-basi), szám szerint hármat és így tovább. A learatott leveleket a szárukon kenderfonalakra fűzik fel 2 méternyi hosszúságban, azután ugyanoly hosszú fára erősítik és az első 24 órán át, hogy a napfény hatásától megóvják pincében, a következő naptól kezdve a napon, de az esőtől megóva, aggatják fel, a míg a levelek teljesen meg nem száradnak. Ezután több ily levélsort u. n. sandalokba összekötöznék és száraz helyen novemberig megőrzik.

Végül az u. n. «pastol» manipulation következik, amely végett a sandalokat az előző napon a pincébe viszik és ezáltal megpuhítják; az egy csomagba összerakott, eladásra szánt leveleknek egyforma nagyságnak kell lenniök.

Ezután január, február hóban és később megkezdődik a bevásárlás. A kereskedők, ismételten elmennek a falvakba, megvizsgálják a dohány minőségét és az üzletet megkötni törekednek és rendszerint a falú legtekintélyesebb embere köti az első üzletet; minthogy legtöbb és rendszeren legjobb minőségű árú vannak, a falubeliek joggal feltételezhetik, hogy a legmagasabb árat fogja elérni. Miután ez az alaplétrejött a többi dohányvásárok is csakhamar dülőre jutnak. Ha nagyok az árak, az üzlet egy ideig stagnál. Az üzletkötés csupán szóval történik. Általában a termést, miután elcsomagolták, mielőtt az ára még meg volna határozva három osztályba sorozzák: mahsul, kaba és refusen. Miután az ültetvényessel megállapodásra jutnak, hogy melyik köteg tekintendő mahsul (elsőrendű), melyik kaba (durva) és melyik refusen (Scarten) árunak, akkor megállapítják a mahsul árat.

A falvakban vásárolt dohányt a dohányjövedék vagy a közigazgatási hatóság közegei megméri és a jövedék ellenőrzése mellett a gyárak székhelyére viszik s itt történik a tulajdonképeni manipuláció. Nagy termekben, amelyekben 150 munkás is dolgozik, a vidéki

kötegeket felnyitják s hajszálpontosságú munkával szin, levélnagyság és a levelek minősége szerint elosztják és ismét kötegekké alakítják. Az a munkás, (denkcsi) aki az osztályozást végzi, minden egyes levelet megnéz és osztályoz, reggeltől napnyugtáig tartó munkájáért — egy órai ebédidő és két 10 percnyi pihenő mellett — 24 ezüst piasztert kap, tehát 2 frt 40 krajcárt. Az osztályozott leveleket asszonyok és gyermekek (pastalgyi) összegyűjtik és a kötegformáláshoz előkészítik. A pastalgyik ugyanolyan munkaidő mellett mint a denkcsiké, 8 piasztert (körülbelül 90 krajcárt kapnak egy napra.

A kész kötegek még nagyon gondos kezelést igényelnek. Hogy a nedvességet könnyen magába szívó még friss dohányt a penész veszedelmétől és a dohos szagtól megóvják, a kötegeket szellős helyen és nem egymásra rakva, hanem közök hagyásával egymás mellé helyezve állítják fel. Lassanként a dohány erjedni kezd. A köteg belül meleg lesz és a dohány teljesen érett és emellett a török dohány nagyra-becsült ízét és arómáját nyeri el. Az erjedés ideje alatt a kötegeket minden másod-harmadnap meg kell fordítani. Ha az erjedés véget ért, a kötegeket még préselik, hármasávat egymásra rakják és elraktározzák. Mintegy szeptember elején véget ér a manipuláció és az áru kivitelre kész. A kiviteli üzlettel, amely az egész török dohánytermesztésnek több mint felét magában foglalja, a szaloniki-i magyar-osztrák főkonzul jelentésében olvassuk, sok kereskedő foglalkozik, de a kereskedelembe kerülő dohány kétharmada a következő cégek kezében van: L. M. Herzog & Co., The Commercial Co. of Salonica, Ltd., N. Mayer & Co. Ltd, amelyek vétellel és eladással foglalkoznak. Nyers dohányt vesznek saját gyártásuk céljaira s árukat kezelnek nagy mennyiségben: The American Tobacco Co. (dohánytröst), Schinasi Bros., Kyriasi Fréres. G. Ginaclis.

Vegyes hírek.

Véri Károly. Váratlanul ragadott el a halál egy oly férfit, aki a fővárosi dohányárusítás terén sok éven át érdemes munkálkodást folytatott

Véri Károly a *Mayer és Véri* cég egykori tulajdonosa és főnöke, a Váci-utcai különlegességi áruda volt bérlője 1883-ban lépett be mint társ az üzletbe és 1898-ig vezette azt, tehát körülbelül 15 éven át. Az elhunyt, aki politikai tekintetben is a Belvárosban meglehetősen szerepet játszott, társával Mayer Alajossal egyetemben az üzletet nagy mértékben felvirágoztatta, amihez a tulajdonosok kereskedői képzettségén kívül Véri jelentékeny készpénzvagyonra is hozzájárult.

A nálunk mindenható protekció, amely csak a személyt, nem pedig az ügyet veszi tekintetbe idézte elő, hogy a különlegességi tőzsde 9 évvel ezelőtt más kezekbe került. Jelentékeny vagyona dacára az elhunyt, aki szünetlenül dolgozó férfi volt, a legutóbbi pályázat alkalmával is megkísérelt egy különlegességi árudára

engedélyt szerezni, ez azonban nem sikerült. Véri rendkívül szeretetreméltó ember volt, akit általában kedveltek. Csupán özvegyet hagyott hátra, akit csak rövid idővel ezelőtt első feleségének halála után, vett el.

Érdekes döntés várható a bécsi cs. kir. pénzügyigazgatóságnál dohányengedély ügyében. Ő felsége a császár kegyelme folytán ugyanis egy nagyérdemű katona özvegye, egy megjelölt helyre dohányárusítási engedélyt kapott, ami Bécsben egyáltalán nem ritka dolog. Időközben azonban kitűnt, hogy az illető helyen van már egy dohánytőzsde. Minden igyekezet, mely arra irányult, hogy a trafik tulajdonosnője a helyiséget a pártfogolt új engedély tulajdonosnőnek engedje át, meghiúsult. Nem maradt tehát egyéb hátra, mint hogy az engedély új tulajdonosnőjét felszólították, hogy más helyet keressen a trafik számára, amely alkalommal szabadjára bízta, hogy négy meglévő hely közül, amelyek jóval előnyösebbek a szóbanforgónál, válasszon. Azonkívül, hogy a dolgon segítsenek, el akarták néki a tőzsdebért is engedni. De mindez nem használt. Az új engedélytulajdonosnője mereven és álhatalatosan megmaradt amellett, hogy ő csak azt a trafikhelyet veszi át, amely tévedésből megkapott és így áll az ügy még ma is.

A bécsi pénzügyigazgatóság tehát nem csekély zavarban van, hogy hogyan oldhatná meg a kérdést, mi lesz az ügy kimenetele.

Mi ennek a trafiknak teljesen autentikus és hűségesen rajzolt történetét nem mondtuk el minden célzat nélkül nálunk is fordultak már elő hasonló esetek, de a hatóság akkor tudott magán segíteni. Egyszerűen felmondotta az ellenkező tulajdonos engedélyét, tekintet nélkül arra, hogy tulajdonjogról van szó, amely tényleg az, noha nálunk okoskodnak és a tulajdonjogot tagadják.

Hány izben fordult elő nálunk, hogy egy trafiküzlet tulajdonosát egyszerűen kiéheztették azzal, hogy közvetlen szomszédságban újabb trafikot állítottak fel? S ezért, amely kellemetlen a jelzett ügy a bécsi hatóságra nézve, és annyira csodálatraméltó itt is tanúsított igazságszerete.

A dohányadó és cigarettaadó bevételei Németországban a kezelési költségek levonásával és a kiviteli jutalmak tekintetbevételével az 1906. évben tisztán 16,643,583 márkát tesznek ki. S oly sok hűhó ilyen semmisségért!

Francia cigarettapapiros. Eddig egyetlen árucikk sem volt, amelynek gyártói szükségesnek tartottak volna, hogy a fogyasztó közönséget folytonosan arról biztosítsák, hogy az illető papiros «valódi francia» gyártmány. Érthetetlen, hogy az illető reklámférfiak mit akarnak tulajdonképpen ezzel mondani. Talán azt akarják elhitetni, hogy a francia és csakis a francia papiros jó? Lehetetlen, hogy így áljon a dolog, mert a papiros 90%-a Franciaországból való.

Ujabbán a Braunstein fréres párizsi cég fontosnak találja a világnak kihirdetni, hogy az ő papirosát ő maga állítja elő. Mi a különös ezen? Valahol csak

elő kell állítani a papirost. A fogyasztó nem a papiros eredetét, hanem annak jószágát vizsgálja. Azt kellene hinnünk, hogy a dolog így áll. Tényleg azonban fordítva áll és a gyárosok, akik reklám dolgában egymást felülmulni akarják, nem tudnak már más megemlíteni, mint hogy az ő papirosok francia gyártmány. Legközelebb hirdetni fogják, hogy a felmagasztalt papiros tényleg papiros.

A VII. kerületi nagytrafikot november 1-én nyitják meg. A hely kérdése azonban még mindig nincs eldöntve.

Az eddigelé legdrágább szivar nemrég Londonban ki volt állítva. Darabja 20 frankba került. Ha ennek a szivását orvosilag betiltanák; az nem lenne csoda.

Dohánygyártmányok előállítás az amerikai Egyesült Államokban az 1906. évben. A dohánygyártmányok készítése nagyobb mennyiségű volt az 1906. évben, mint az összes előző években. 360,953,280 font pipa- és bagódohányt készítettek, míg az előző évben 345,086,816 fontot, tehát 1906-ban 15,866,464 fonttal, vagy 5%-kal többet; az emelkedés 1905.-ben az 1904. évvel szemben még nagyobb volt és 6%-ot tett ki. A gyártott szivarok száma fölülmulta az eddigi eredményeket, még pedig 7,373,491,014 drbot készítettek az előző évi 7,024,563,719 darabbal szemben, ennél fogva 348,927,295 darabbal illetve 5%-kal többet. A szivargyárak nagy része képzett munkások híjján képtelen volt a feladott rendeléseknek teljesen eleget tenni. A szivargyártással foglalkozó 40 kerület közül csak 12-nél mutatkozott csökkenés az 1905. évi előállítással szemben. A kis szivarok a fenti számokban még nem foglaltatnak; ezek száma 994,779 535 darabbal több volt, mint az összes előző években és 189,758.498 darabbal azaz 23%-kal több, mint 1905-ben. Ennek a gyártmánynak a szállításával főleg Baltimore, Danville, Richmond és New-York foglalkoznak 4,427.915 774 drb. cigarettát gyártottak, ami 1905. évvel szemben 872,176,570 drb. többletet jelent. 1897.-ben a cigaretták termelése még 4,967.444.232 darabbal nagyobb volt, mint 1906.-ban. Az ezen évben készített cigarettának több mint 4%-a kivitelre volt szánva. Burnótot 23,660.061 fontnyi mennyiségben gyártottak és ez a szám az előző évit 2,185.440 fonttal fölülmulta

Szerkesztői üzenetek.

A. B. C. Névtelen levelek beküldőjük gyávaságát bizonyítják.

L. M. Sz.-n. A nagytrafik engedélyét özv. Gömörly Oszkárné nyerte el. Ami azt a kérdését illeti, hogy ez a

hölgy $\frac{1}{10}\%$ mellett, hogy fõg majd megélni, azt hiszük hogy kívánsága túlmegy a megengedett határon.

P. H.-né Budapest. Mit nevez ön szép szivarnak? Milyen legyen a szép szivar? A szivar színét értik ezalatt vagy pedig az alakját, ha szépek mondják? A szép szivar mindenkinek tetszik, vagy pedig csak bizonyos kedvelői vannak? Megbocsát, hogy ha viszonzásul a hozzánk intézett 14 kérdésért, mi legalább négy kérdést teszünk fel Önnek szives válaszadás végett, hogy belássa, mennyire szép dolog az, valakihez teljesen szükségtelen kérdésekkel fordulni.

B. nagytrafikos S-ben. Sajnálattunkra ennek a szövetségnek a létezéséről semmit sem mondhatunk, mert sem mi, sem pedig mások, akiket érdekelne, nem hallanak róla semmit.

B. S. H.-n. Miért fáj önnek a más feje?

K. H. Budapest. Nem!

XXVI-ik magyar királyi

jótekonycélu államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme kiz-
hasznu és jótekonycélu fog fordittatni

Ezen sorsjátéknak **1906 nyeresége**
365.000 korona összegben készpénzben

Fõnyeresemény 150.000 korona,

továbbá:

1 főnyeresemény	20.000 korona
1 „ „ „ „ „ „	10.000 „
1 „ „ „ „ „ „	5.000 „
5 nyeresemény á	2.000 „
10 „ „ „ „ „ „	1.000 „
150 „ „ „ „ „ „	100 „
300 „ „ „ „ „ „	50 „
1500 „ „ „ „ „ „	20 „
10000 „ „ „ „ „ „	10 „

Huzás visszavonhatatlanul 1907. június hó 28-án.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só hivatalnál az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-tőzsdében és váltóüzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Löblovitz Zsigmond

könyvkereskedés, könyvnyomda,
könyvkötészet és papírkereskedés,
író és rajzeszközök nagy raktára.

:: Telefon szám: 51—02. ::

Budapest, VII., Thököly-út 40. szám.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Das gemeinsame Tabak-Monopol. — Vermischte Nachrichten.

Das gemeinsame Tabak-Monopol.

Neben dem gemeinsame Heeren, welches der Dualismus noch immer aufzuweisen hat, wäre just ein gemeinsames Tabak-Monopol gar kein Wunder zu nennen. In mancher Hinsicht wäre das eine sogar begreiflicher als das andere, denn es ist ja nichts seltenes, dass ein geschäftliches Unternehmen, zwei oder auch mehrere Eigenthümer hat. In politischer Beziehung aber — — — nun wir wollen darüber nicht sprechen.

Von einem gemeinsamen Tabak-Monopol ist also bekanntlich schon vier Jahrzehnte nicht die Rede. Die Erzeugnisse der beiden selbständigen Tabak-Monopole tragen zwar ganz gleiche Namen; auch werden sie zu ganz gleichen Preisen verkauft, mit ganz gleichen Packungen versehen und — das ist es eigentlich was uns zu diesem Artikel veranlasst — auch zu gleichen Provisionssätzen an die Verschleisser abgegeben.

Es kann die vollständige Gleichheit der Sorten, Namen, Packungen et. et. nicht aufgegeben werden, weil zwischen Oesterreich Ungarn eine Zollschranke nicht existirt und demgemäss zwischen den beiden Tabak-Monopolen eine Konkurrenz entstehen würde, die unter solchen Umständen nicht geduldet werden könnte. Ebenso dürfen natürlich auch keine Unterschiede in den Darbietungen der beiden Tabak-Monopole obwalten, da ja sonst dem Unfug Thür und Thor geöffnet wäre.

Bis hierher ist also ein gemeinschaftliches Vorgehen der beiden Tabak-Monopole sehr gut begreiflich. Auch von anderen gleichmässigen Manipulationen, welche just nichts mit den gemeinsamen Interessen zu thun haben, sehen wir ab trotzdem dabei der Schade auf Seife Ungarns ist und trotzdem dieselben das selbständige Verwalten des

ungarischen Tabak-Monopols beeinträchtigen. Eine ganze Serie von nachweisbar schädlichen Einflüssen, welche sich dadurch geltend machen, mit „gemeinsam“ berathen und „gemeinsam“ gehandelt wird, könnten wir aufzählen, lege es in der Tendenz unseres Blattes eine Erschütterung der Beziehungen zwischen den beiden Tabak-Monopolen herbeizuführen. Allein, von diesem Bestreben werden wir nicht geleitet. Im Gegentheil. Wir würden es sehr gerne sehen, wenn die beiden Schwestern Monopole sich einander kameradschaftlich unterstützen würden, worunter wir nicht nur Fabrikation und Verschleiss, sondern auch den Einkauf der Rohwaaren verstehen, namentlich was die ungarischen Roh-tabake betrifft.

Was wir in den bescheidenen Rahmen dieses Artikels jedoch zur Sprache bringen wollen, das ist die Verschleissprovision welche sowohl das österreichische, wie das ungarische Tabak-Monopol den Verschleissern in gleicher Höhe bezahlt.

Wir constatiren vor Allem, dass die Verhältnisse des Verschleisses in Oesterreich ganz anders liegen als in Ungarn, In Oesterreich muss jeder Kleintrafikan einen reinen Nutzen aus der Trafik gewinnen und wäre dieser noch so gering. Bei uns ist diess nicht der Fall. Hier vegetiren Tausende, während andere Tausende überhaupt kein Einkommen zu verzeichnen haben. In Oesterreich hat fast jeder Kleintrafikan entweder eine Pension oder ein Einkommen aus einer anderen Beschäftigungsart. Bei uns gelangen Leute zu den Verschleiss, die entweder durch denselben ihr eigenes Geschäft auflassen wollen, oder die ausschliesslich von dem Erträgnis des Geschäftes leben müssen, wenn sie es auch nicht können. In Oesterreich ist die Anzahl der Trafiken eine beschränkte, bei uns jedoch

werden Licenzen ertheilt, so viel das Publikum selber will.

Wenn nun in Österreich die Verschleissprovision der Trafikanten seit mehr als einem halben Jahrhundert nicht erhöht wurde, so sorgt gleichwohl dort die Behörde dafür, dass der Trafikant nicht ganz umsonst arbeitet. Die Behörde weiss es und muss es wissen, ob und wieviel der Trafikant verdient, dagegen bei uns ist sie auf derlei Dinge nicht neugierig. Wohl liegt von drei zu drei Jahren der Steuer-Commission ein Ausweis vor, wieviel der Trafikant Waaren verkauft hat, nicht aber, was er daran verdient hat. Diess sagt ihm die Steuer Behörde indem sie ganz willkürliche Ziffern annimmt und demgemäss auch nach Willkür besteuert. Wir wären in der Lage nachzuweisen, dass jeder Tabaktrafikant höher besteuert ist, als es ihn gesetzlich gebührt.

Ebenso verhält es sich bei uns mit dem sogenannten „Pacht“, der in Österreich auch nur gemäss den Verhältnissen insoferne bemessen wird, als man vorerst eruirt, ob der Trafikant auch etwas an der Trafik verdient. Bei uns gibt es Trafikanten, die 3—400 Kronen Pacht bezahlen und keinen Heller an ihrem Geschäfte verdienen. Wovon sie leben? Nun, das gehört auf ein anderes Blatt.

In Ungarn hat man getreulich die, dem Verschleisser nachtheiligen Verfügungen copirt, hat aber daran vergessen, dass manche Verfügungen dort, zum Wohle des Trafikanten lauten, während man bei uns für Derlei gar keinen Sinn zu haben scheint.

Und darum möchten wir in dieser Beziehung keine Gemeinschaft mit dem österreichischen Tabak-Monopol haben.

Wir sind dessen ganz gewiss, dass die Verschleissprovision der Trafikanten auf einer ganz anderen Höhe sich befinden würde, wäre diess nicht ebenfalls eine „gemeinsame Angelegenheit“ sowie es die Preise der Tabakprodukte überhaupt sind. Man denkt einfach gar nicht daran, dass es auch bei uns Leute gibt, die von den Verschleiss der Waaren leben wollen. Man kalkulirt bei uns, dass auch unsere Trafikanten sich mit dem Wenigen begnügen müssen, sowie deren Berufsge-

nossen in Österreich, beachtet aber nicht, dass auch die Trafikanten dort nicht auf Rosen gebettet sind, dass sie aber immerhien es mit einer Behörde zu thun haben die für ihr Elend ein Ohr hat, sehr oft aber auch eine helfende Hand, welche Beides leider von unseren Behörden nicht gesagt werden kann.

Vermischte Nachrichten.

Karl Véri. Unverwartet hat der Tod einen Mann hinweggerafft, der auf dem Gebiete des hauptstädtischen Tabakverschleisses, viele Jahre hindurch erspriesslich gewirkt hat, *Karl Véri*, einstiger Eigenthümer und Chef der Firma *Mayer & Véri*, Specialitäten-Niederlage in der Váci-utca, trat als Compagnon des Geschäftes im Jahre 1883 ein und betrieb dasselbe bis zum Jahre 1898, demnach ungefähr 15 Jahre hindurch. Der Verblichene, der auch in politischer Beziehung in der Inneren Stadt eine ziemliche Rolle spielte, hatte im Vereine mit seinem Compagnon Herrn *Alois Mayer* das Geschäft zu einer hohen Blüthe gebracht, wozu nicht nur die Kaufmännische Bildung der Eigenthümer, sondern auch das bedeutende Baarvermögen Véri's viel beitrug.

Die bei uns allmächtige Protektion die niemals die Sache nur immer die Personen im Auge hat, veranlasste es, dass die Specialitäten-Niederlage vor 9 Jahren in andere Hände überging. Trotz seines bedeutenden Vermögens versuchte der rastlos arbeitende Mann, auch bei der letzten Offert Ausschreibung, eine Lizenz für eine Spezialitäten Handlung zu erlangen,, was jedoch fehlschlug. Véri war im Umgange ein sehr liebenswürdiger Mann, den man gerne sah. Er hinterlässt bloss eine Wittve, die er erst vor kurzer Zeit, nach dem Tode seiner ersten Frau geheirathet hatte.

Eine interessante Entscheidung, ist von der Wiener k. k. Finanz-Direction in Angelegenheit einer Trafik Lizenz zu erwarten. Durch die Gnade Sr. Majätet des Kaisers, hat nämlich die Wittve nach einem verdienten Militär, eine Trafik Lizenz für einen bestimmten Posten erhalten, was in Wien nichts Seltenes ist. Inzwischen zeigte es sich aber, dass an der betreffenden Stelle eine Tabaktrafik sich befindet. Jeder Versuch die Eigenthümerin der Trafik zu bewegen sie möge des Lokal der protegirten neuen Lizenz Inhaberin überlassen, misslang. Es blieb daher nichts anderes übrig, als die neue Besitzerin der Lizenz zu ersuchen, sie möge sich einen anderen Posten für eine Trafik suchen, wobei man ihr freistellte unter vier bereits vorhandenen Plätzen, die sogar weit besser waren als die in Rede stehende zu wählen. Ausserdem, um die Angelegenheit beizulegen, wollte man ihr auch den Trafikpacht nachlassen. Aber das Alles nützte

nichts. Die neue Tabaktrafik Lizenz Inhaberin, kaprizierte sich steif und fest, bloss jenen Trafikposten zu übernehmen, den sie irrtümlich erhielt und so steht die Angelegenheit auch noch heute.

Die Wiener Finanz Direktion ist daher in keiner geringen Verlegenheit, wie sie die Sache beilegen soll und und so weiss man auch nicht, was der Ausgang derselben sein wird

Wir bringen diese durchaus authentische und getreulich geschilderte Geschichte einer Tabaktrafik, nicht ganz ohne Absicht. Bei uns sind bereits ähnliche Fälle vorgekommen, aber da wusste sich die Behörde zu helfen. Sie kündigte einfach die Lizenz des sich sträubenden Besitzers, ohne Rücksicht darauf, dass es sich um ein Eigenthumsrecht handelt, des ein solches ist, trotzdem man bei uns zu klügeln sucht und das Eigenthumsrecht negirt.

Wie oft ist es bei uns vorgekommen, dass man den Besitzer eines Trafik Lokeles ganz einfach dadurch aushungerte, indem man in seiner unmittelbarsten Nachbarschaft eine Trafik errichtete? Und darum, so unangenehm auch der geschilderte Vorgang für die Behörde in Wien, sein muss, so sehr muss man ihre Gerechtigkeitsliebe auch bewundern.

Die Einnahmen aus der Tabaksteuer und der Cigarettensteuer in Deutschland, betragen, nach Abzug der Verwaltungskosten und Ausfuhrvergütung, im Jahre 1906 rein 16,643 583 Mark. Und wegen diesen Pappenstiel so viel Lärm!

Französisches Zigarettenpapier. Bisher hat es noch keinen Artikel gegeben, dessen Fabrikanten es für nothwendig fanden, fortwährend in die Posaune zu stossen um dem consumirenden Publikum zu versichern, dass jeweilig das betreffende Papier «echt französisches» ist. Es ist unbegreiflich was die betreffenden Reklammänner eigentlich damit sagen wollen. Soll man etwa glauben, dass französisches und nur französisches Papier gut ist? Das kann ja unmöglich so gemeint sein, zumal 90% der Cigarettenpapiere aus Frankreich bezogen wird. Neuestens findet es die Firma Braunstein Frères in Paris für angezeigt, der Welt zu verkünden, dass ihr Papier, von ihm selbst erzeugt wird. Was ist daran Merkwürdiges? Irgendwo muss ja das Papier erzeugt werden. Der Consument prüft das Papier nicht auf den Umstand seiner Provenienz, sondern nach dem seiner Güte.

Man müsste faktisch meinen dass diess so ist. Indess scheint die Sache umgekehrt zu sein und die Fabrikanten, welche in Hinsicht der Reclame einer den andern zu überbieten trachten, wissen schon nichts Anderes zu erwähnen, als dass ihr Papier französisches Fabrikat ist. Demnächst dürfte es gar heissen, dass das angepriesene Papier in Wirklichkeit Papier ist.

Die bisher theuerste Zigarre, war kürzlich in London ausgestellt. Das Stück kostete 20 francs. Wenn das Rauchen dieser Zigarren ärztlich verboten würde, so wäre dies kein Wunder.

Die Grosstrafik des VII. Bezirkes wird erst am 1 November eröffnet. Die Frage der Örtlichkeit ist jedoch noch immer nicht gelöst.

Erzeugung von Tabakfabrikaten in den Vereinigten Staaten von Amerika 1906. Die Produktion der Tabakindustrie in den Vereinigten Staaten von Amerika war im Jahre 1906 grösser als in allen Vorjahren. An Rauch- und Kautabak wurden 360,953,280 Pfund hergestellt, gegenüber 345,086,816 Pfund im Vorjahre, also 15,866,464 Pfund oder 5 pCt. mehr; die Zunahme war im Jahre 1905 im Vergleich mit 1904 noch grösser ausgefallen und hatte sich auf 6 pCt. gestellt. Die Cigarrenausbeute war grösser als je zuvor, und es wurden 7,373,491 014 Stück angefertigt gegen 7,024,563 719 Stück im Vorjahre, demnach 348,927,295 Stück oder 5 pCt. mehr. Die Cigarrenfabriken waren wegen Mangels an gelernten Arbeitern zum grossen Teil nicht imstande, die ihnen zugehenden Aufträge völlig auszuführen. Von den 40 bedeutenden Distrikten der Cigarrenindustrie wiesen nur 12 eine Abnahme der Produktion im Vergleich mit 1905 auf. Die kleinen Cigarren sind in obigen Zahlen noch nicht berücksichtigt; ihre Erzeugung war mit 994,779 535 Stück grösser als in allen Vorjahren und um 189,758,498 Stück oder 23% erheblicher als 1905. An der Lieferung dieses Fabrikates sind hauptsächlich Baltimore, Danville, Richmond; und New-York beteiligt. An Cigaretten wurden 4,427,915,774 Stück hergestellt, das sind 872,176,570 Stück mehr als 1905 wo die Produktion sich auf 3,554 739 204 Stück stellte; im Jahre 1897 war die Ausbeute an Cigaretten mit 4,967,444,232 Stück noch grösser als 1906. Mehr als 40 pCt. der im letzten Jahre angefertigten Cigaretten waren für die Ausfuhr bestimmt. — Schnupftabak wurde in einer Menge von 23,660,061 Pfund fabrizirt, welche die des Vorjahres um 2,185,440 Pfund übertraf.

Die Türkische Tabakregie-Ges. soll einer Konstantinopler Meldung zufolge, mit einem englisch-amerikanischen Syndikat geheime Unterhandlungen zwecks Uebernahme der nach 6 Jahren aufhörenden Konzession der Türkischen Tabakregie-Ges., die sich vorläufig in den Händen eines französisch-österreichisch-deutschen Syndikates befindet, eingeleitet haben. Das englisch-amerikanische Syndikat hat angeblich der ottomanischen Regierung eine grössere Anleihe in Aussicht gestellt.

Vertragsverhandlungen mit den Balkanstaaten. In der allernächsten Zeit sollen die Verhandlungen mit den Balkanstaaten wegen Regelung der handelspolitischen Beziehungen aufgenommen werden. Man hat bisher speziell von ungarischer Seite das Zustandekommen einer wirthschaftlichen Vereinbarung zwischen den beiden Staaten der Monarchie immer als das prius betrachtet, welches der definitiven Ordnung des Verhältnisses zu den Balkanstaaten vorauszugehen hätte.

Da nun die Ausgleichsverhandlungen zwischen Oesterreich und Ungarn derzeit noch in Schwebung sind

so besteht in hiesigen parlamentarischen Kreisen die Vermuthung, dass es bei den bevorstehenden Verhandlungen mit den Balkanstaaten wohl kaum zu einer Vereinbarung auf längere Zeit kommen wird. Was insbesondere das Verhältniss zu Serbien betrifft, so dürfte nur eine provisorische Regelung der handelspolitischen Beziehung auf kurze Frist erfolgen und hiebei jener Zustand als Vorbild genommen werden, der vor dem Abbruch der Verhandlungen im vorigen Jahre bestanden hat. Hinsichtlich Bulgariens und Rumeniens dürften handelspolitischen Verhältnisse vorläufig nur auf Grund des Prinzips der Meistbegünstigung geordnet werden.

Die keimzerstörenden Eigenschaften des Tabakrauches. Bei der Sucht unserer Zeit, alle die Genussmittel, bei deren Gebrauch unsere Vorfahren alt geworden sind, als gesundheitsgefährlich anzusehen, muss es den Raucher mit Freude erfüllen, vom Tabakrauch einmal etwas gutes zu hören. Das Nikotin ist schon ein kräftig desinfizirendes Mittel, kommt aber im Rauche selbst nur in sehr geringen Mengen vor, denn die ölige Substanz als Rückstand in einer Tabakspfeife enthält das Pyridinöl, welches ausserordentlich giftig ist. In der Hauptsache besteht der Tabakrauch aus Kohlenoxyd, das keimtötende Eigenschaften haben muss, weil es als Mittel dient, leicht verderbliche Sachen vor Fäulnis bewahren zu können. Im «Lancet» wird darauf hingewiesen, dass es auch noch einen anderen Körper gibt, der dem Tabakrauch seine desinfizirenden Eigenschaften verleiht, und das ist das kräftig antiseptisch wirkende Formaldehyd, dessen Menge im Rauche durch ein geeignetes Verfahren leicht festzustellen ist. Sie hängt von der Beschaffenheit und Güte des gerauchten Tabakes ab. So scheint die Zigarre mehr Formaldehyd hervorzubringen als die Pfeife und die Pfeife mehr als die Zigarette. Möglichweise ist die besonders reizende Eigenschaft des Rauches, der von dem glühenden Ende einer Zigarette oder von der Glut einer Pfeife ausgeht, ebenfalls dem Formaldehyd zuzuschreiben. Man will mehr als einmal festgestellt haben, dass Tabakraucher vor gewissen Krankheiten bewahrt bleiben und die häufige Anwesenheit eines mächtigen Antiseptikums im Munde, den Nasengängen und zuweilen auch in den Lungen würde bis zu einer gewissen Grenze die gemachte Wahrnehmung bestätigen. Wenn man in Rücksicht zieht, dass sich in der Nase häufig eine grosse Menge von Lebewesen befindet, so ist es selbstverständlich, wenn diese schon dadurch zerstört werden, dass der Tabakrauch durch die Nasenöffnungen hindurchgeht. Ebenso würden auch die vielen kleinsten Bewohner der Mundhöhe dem Tabakrauch unterliegen müssen. — Wir wissen ja, das Formaldehyd eines der kräftigsten Desinfektionsmittel ist, welches wir besitzen, und schon eine Lösung von 1:10 000 genügt, um alle Bakterien abzutöten. während eine solch verdünnte Lösung für den menschlichen Körper noch keine giftige Wirkung hat. — Mit diesen Feststellungen soll aber nicht,

wie der «Lancet» ausdrücklich hervorhebt, einem übermässigen Gebrauch des Tabaks das Wort geredet werden, denn seine Giftigkeit verliert er nicht wenn auch die angeführte gute Eigenschaft nicht verkannt werden soll.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyárusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzetben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánynagyárusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyek elárúsításával. Ezen visszás állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyeket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyeket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyárusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olmüci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák**. Elster és Topf lemergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!

Legjobb a

Kardos

svéd gyújtó.

Legjobb a

Germán és Krokodil

rózsaszalon-gyújtó.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!